

Η «ΘΕΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ»

του Πρωτοπρ. Κυριακού Τσουρού
Γραμματέως της Σ.Ε. επί των αιρέσεων

Πρὶν ἀναλύσουμε συνοπτικά αὐτόν τόν ὄρο, θεωροῦμε ἀναγκαῖο νά ἐπιστήσουμε τήν προσοχή τῶν ἀναγνωστῶν μας πάνω στό περιεχόμενο καί τήν ἔννοια τῶν ὄρων καί τῶν ἐκφράσεων πού χρησιμοποιοῦνται σήμερα ἀπό τίς διάφορες ομάδες τῆς «Νέας Ἐποχῆς». Τοῦτο διότι στίς «νεοεποχίτικες» ομάδες οἱ ὄροι καί οἱ ἐκφράσεις πού χρησιμοποιοῦνται δέν ἔχουν πάντοτε τό ἴδιο περιεχόμενο πού ἐμεῖς ἔχουμε μάθει νά τοὺς δίνουμε μέχρι σήμερα. Ἔτσι, ἡ χρήση, φερ' εἰπεῖν, τοῦ ὄρου «Νέα Ἐποχή» δέν σημαίνει ἀπλά κάτι τό καινούργιο, μιά ἀλλαγή πρὸς τό καλύτερο τῶν συνθηκῶν ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, «μιά ἐποχή ὅπου τά πάντα ἀλλάζουν γύρω μας μέ ταχύτατους ρυθμούς», ὅπως ἐπεσήμανε ὁ Μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος Χριστόδουλος¹. Δέν σημαίνει κἄν μιά νέα προοπτική πού βλέπει αισιόδοξα νά γεννιέται μέσα ἀπό τό παλιό κάτι τό νέο, τό πιό δυναμικό. Σημαίνει ἕνα ρεῦμα πού δέν εἶναι καθόλου νέο, ἀλλά βασισμένο στόν Ἀποκρυφισμό καί στήν Ἀστρολογία καί γαλουχημένο μέσα στή Θεοσοφία, πού καλλιεργεῖ τήν ὑπόθεση τῆς πανθησκείας καί ὑπηρετεῖ τήν «Νέα Τάξη Πραγμάτων». Ἐνα ρεῦμα πού ἀντιστρατεύεται τό Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ καί ἀνατρέπει τήν περί Θεοῦ καί κόσμου ἀντίληψη τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως μας. Ἡ, τό νά μιλάει κανεῖς σήμερα γιά «Χριστό», δέν εἶναι πάντοτε βέβαιο ὅτι ἐννοεῖ τό Μοναδικό καί ἀνεπανάληπτο ἱστορικό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐνδεχομένως ἐννοεῖ μιά «χριστική κατάσταση», στήν ὁποία ἔχουν ἐξελιχθεῖ, μετά ἀπό ἀναρίθμητες μετενσαρκώσεις, σύγχρονοι ζῶντες «ἄβατάρς» τῆς «Νέας Ἐποχῆς τοῦ Ὑδροχόου», μεταξύ τῶν ὁποίων ἐντάσσεται μέν καί ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἀλλά ὡς ἄβατάρ -μεσσίας τῆς «παλαιᾶς Ἐποχῆς τῶν Ἰχθύων».

Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τόν ὄρο «Θετική Σκέψη». Πρέπει νά γνωρίζουμε ποιό ἐννοιολογικό περιεχόμενο δίνουν στόν ὄρο αὐτό οἱ νεοεποχίτικες ομάδες καί ποιὰ ἢ διδασκαλία πού ἀναπτύσσεται γύρω ἀπ' αὐτόν.

Ἴσως κάποιος, ἀγνοώντας τή σημασία αὐτοῦ τοῦ ὄρου, νά βιαστεῖ νά προβάλει τήν ἐνσταση: καλά καί τί τό κακό ὑπάρχει στό νά σκέπτεσαι αισιόδοξα, νά μή τά βλέπεις μαῦρα, νά ὄνειρεύεσαι τήν ἐπιτυχία καί τήν εὐτυχία, νά «σκέπτεσαι θετικά»; Γιατί ὁ νέος, ὁ γονιός, ἡ ἐγκυμονοῦσα μητέρα, ὁ ἐκπαιδευτικός, ὁ πολιτικός, ὁ δημοσιογράφος, ὁ διαμορφωτής τῆς κοινῆς γνώμης, νά μή καλλιεργοῦν μέσα τους τήν αισιοδοξία, ὥστε νά μποροῦν νά παίζουν σωστά τόν ρόλο τους μεταδίδοντάς την στοὺς ἄλλους καί μέ καλύτερα καί ὠφελιμότερα ἀποτελέσματα γιά τό κοινωνικό σύνολο;

¹ περιόδ. Κράμα, Ἰαν. 2004, σελ.26.

Καί όμως τά πράγματα δέν εἶναι τόσο ἀθῶα (θά σημείωνα, τόσο ἀπλοϊκά) ὅπως ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνονται.

«Θετική Σκέψη»:

Τί εἶναι λοιπόν ἡ λεγόμενη «Θετική Σκέψη»;

«Θετική Σκέψη» δέν σημαίνει ἀπλά μιὰ ἰδανική πνευματική ἢ ἔστω ψυχολογική κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου, πού στηρίζεται στήν αισιοδοξία, στήν ἐλπίδα καί στήν πίστη στόν Θεό, πού σκορπίζει τή γαλήνη μέσα καί γύρω στόν ἄνθρωπο καί πού μπορεῖ νά εἶναι καί χάρισμα ὅταν τήν ἐπισκιάζει ἡ Χάρις τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι πρωτίστως μιὰ κατάσταση «αὐτοσυνειδησίας», κατά τήν ὁποία ὁ ὀπαδός μιᾶς ομάδας «ἀνακαλύπτει» ἢ «διαπιστώνει» τήν «Ἐσωτερική Δύναμη» ἢ «Ἀτέλειωτη Δύναμη» μέσα του, τόν «θεό πού βρίσκεται μέσα του», πού ἀναγνωρίζει «τή δική του σπουδαία θεϊότητα καί μεγαλοπρέπεια», κατά τήν ἔκφραση τοῦ Dyer, γνωστοῦ θεωρητικοῦ τῆς «Θετικῆς Σκέψης», ὅπως θά δοῦμε παρακάτω. Ἔτσι, ὁ κάθε ἄνθρωπος, ἐνεργοποιώντας αὐτή τή «Δύναμή» του, πού εἶναι μέρος τοῦ «Παγκοσμίου Πνεύματος», μπορεῖ νά ἐκπληρώσει κάθε ἐπιθυμία του. «Πστενε στόν ἑαυτό σου καί στίς δυνάμεις πού ὑπνώττουν μέσα σου», παροτρύνει ὁ Murphy, ἕνας ἀπό τούς πιό γνωστούς ἐκφραστές τῆς «Θετικῆς Σκέψης».

Ἡ «Θετική Σκέψη» ἢ «θετική πίστη» εἶναι ἡ τάση ἢ ἡ κίνηση, μέσα στά πλαίσια τῆς «Νέας Ἐποχῆς», ἡ ὁποία κηρύττει ὅτι μέσα στόν κάθε ἄνθρωπο ὑπάρχει μιὰ «Ἀτέλειωτη Δύναμη» πού καθιστᾷ δυνατή τήν ἐκπλήρωση κάθε ἐπιθυμίας· εἶναι ὁ «Θεός πού βρίσκεται μέσα μας»². Αὐτή ἡ δύναμη ἀποκαλεῖται καί «Ἐσωτερική Δύναμη», τήν ὁποία πρέπει νά ἐνεργοποιήσουμε μέσα μας. Αὐτή ἡ «Δύναμη» εἶναι ἡ δύναμη τῆς ἐπιτυχίας.

Στίς κινήσεις τῆς «Θετικῆς Σκέψης» ἡ σκέψη ταυτίζεται μέ τήν πράξη. Ἄν οἱ σκέψεις σου εἶναι θετικές ἐπιτυγχάνεις σέ ὅλα. Ἄν σκέφτεσαι ἀρνητικά βυθίζεις τόν ἑαυτό σου στή δυστυχία. Αὐτό μπορεῖ νά συμβεῖ στίς σπουδές σου, στό ἐπάγγελμά σου, στήν υγεία, στήν ἐγκυμοσύνη μιᾶς γυναίκα, σ' ὀλόκληρη τή ζωή σου. Ἀκόμη καί μέσα στά ὄνειρά σου βρίσκεται ἡ δύναμη τῆς ἐπιτυχίας σου. Ἐκπρόσωπος τοῦ ρεύματος αὐτοῦ ἐκφράζει συνοπτικά τή θέση αὐτή ὡς ἑξῆς: «Θά εἶσαι τόσο δυστυχῆς, ὅσο διαλέξεις»³. Ἀκόμη καί οἱ ἀσθένειες ὀφείλονται σέ «πιθανές αἰτίες τῶν ἀρνητικῶν σκέψεων»: «Ἐμεῖς δημιουργοῦμε τήν κάθε ἀποκαλούμενη "ἀσθένεια" τοῦ σώματός μας»⁴.

Στά σχετικά κείμενα τῶν διδασκαλιῶν τῆς «Θετικῆς Σκέψης», βρίσκει κανεῖς τίς χαρακτηριστικές διδασκαλίες τῆς πού ξεκινοῦν ἀπό τή νεοεποχίτικη περί Θεοῦ, κόσμου καί ἀνθρώπου ἔννοια, τόν **ἀπόλυτο μονισμό** (ὁ ἄνθρωπος ταυτίζεται μέ τόν Θεό, εἶναι κατ' οὐσίαν Θεός), καί φθάνουν στήν «πίστη» τῆς «αὐτοπραγμάτωσης» καί τῆς «αὐτοθεραπείας» μέ τήν ἐνεργοποίηση τῆς «Ἐσωτερικῆς Δύναμης» πού βρίσκεται μέσα μας.

² J. Murphy, βλ. π. Ἄντ. Ἀλεβιζοπούλου, *Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, αὐτοσωτηρία*, σ. 15.

³ W. Dyer, *Νά κινεῖς τά δικά σου νήματα. Μή γίνεσαι θῦμα κανενός*, σ. 247.

⁴ L. Hay: *Μεταμορφώστε τή Ζωή σας*, ἔκδοση Success Dynamics, σ. 13.

Στή συνέχεια θά αποδείξουμε, μέσα από κείμενα «πνευματικῶν δασκάλων» της, ὅτι ἡ «Θετική Σκέψη», εἶναι ἓνα ἀπό τά πολλά ρεύματα τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

Ἡ ἀποτυχία...τῆς «Δυναμικῆς τῆς Ἐπιτυχίας»

«Ἡ Νέα Ἐποχή»

Ὑπενθυμίζουμε ἐδῶ καί ἐπιγραμματικά ὅτι ἡ «Νέα Ἐποχή» θεμελιώνεται στίς ἐξῆς βασικές «δοξασίες»:

α. Ὁ Θεός δέν εἶναι πρόσωπο, ἀλλά μιά ἀπρόσωπη δύναμη ἢ «Συμπαντική ἐνέργεια ἢ Συνειδητότητα», ἓνα «Παγκόσμιο Συμπαντικό Πνεῦμα» πού ταυτίζεται κατ' οὐσίαν μέ τόν κόσμον καί τόν ἄνθρωπον ὡς «Ἐν Ὄλον» (ὀλιστική θεώρηση τοῦ κόσμου, ἀπόλυτος μονισμός).

β. Ἡ πορεία τοῦ ἀνθρώπου μέσα σ' αὐτό τό «Ὄλον» εἶναι κυ-κλική καί ἡ αὐτοπραγμάτωσή του ἐπιτυγχάνεται μέσῳ ἀτέρμονης σειρᾶς μετενσαρκώσεων.

γ. Δέν ὑπάρχει διάκριση μεταξύ καλοῦ καί κακοῦ. Ὅλα εἶναι «θεϊκά». τό κακό εἶναι «ἡ ἄλλη ὄψη τοῦ ἴδιου πράγματος».

Στή συνέχεια, θά ἀναφερθοῦμε σέ λίγα, ἀλλά χαρακτηριστικά ἀποσπάσματα μέσα ἀπό τά βιβλία τῆς «Θετικῆς Σκέψης», πού καθιστοῦν φανερό αὐτόν τόν νεοεποχίτικο χαρακτήρα της.

Ἄς δοῦμε λοιπόν στή συνέχεια ποιός εἶναι ὁ «θεός» καί ποιός ἄνθρωπος τῆς «Θετικῆς Σκέψης».

Σέ βιβλίό ἑνός ἀπό τούς πιό γνωστούς ἐκφραστές αὐτῆς τῆς κίνησης διαβάζουμε: «Εἶμαι ἓνα μέ τήν ἴδια αὐτή Δύναμη πού μέ δημιούργησε καί αὐτή ἡ Δύναμη μου ἔδωσε τή δύναμη νά δημιουργῶ τίς δικές μου συνθήκες...Εἶμαι ἢ δημιουργική δύναμη τοῦ κόσμου μου...Ἐχω ὅλες τίς θεϊκές ιδέες καί τήν δραστηριότητα πού χρειάζομαι»⁵. Ὁ ἄνθρωπος, λοιπόν, εἶναι ἢ «δημιουργική δύναμη τοῦ κόσμου του» καί δέν ὀφείλει τήν ὑπαρξή του στόν Παντοδύναμο Δημιουργό Θεό.

Σύμφωνα μέ ὅσα ὑποστηρίζει ἄλλος «πνευματικός δάσκαλος» τῆς κίνησης, «Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν» δέν εἶναι ἢ πραγματικότητα πού ἐδραιώθηκε μέ τήν παρουσία τοῦ δευτέρου Προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐπί τῆς γῆς καί στήν ὁποία καλεῖται νά ἐνταχθεῖ «πᾶς ἄνθρωπος». Εἶναι κάτι πού βρίσκεται πάντα μέσα στόν ἄνθρωπον καί ἐξαρτᾶται ἀπό τή δική μας «σπουδαία θειότητα καί μεγαλοπρέπεια». Γι' αὐτό, λέει: «Μή ζητᾶτε ἀπό τό Θεό νά τό κάνει αὐτό γιά σᾶς, ἀλλά στήν πραγματικότητα ἀναγνωρίστε τή δική σας σπουδαία θειότητα καί μεγαλοπρέπεια», « οἰτάξτε μέσα σας, κι ὄχι ἔξω»⁶.

⁵ L. Hay: Μεταμορφῶστε τή Ζωή σας, λήμμα «Ἀδένες», ἔκδοση Success Dynamics, σ. 213.

⁶ W. Dyer, Πίστεψέ το καί θά τό δεῖς, σ. 45

Καί σέ ἄλλο σημείο τοῦ ἴδιου βιβλίου διαβάζουμε: «Τό θεῖο τμήμα τοῦ ἑαυτοῦ μας, πού τό ἔχω ὀνομάσει σκέψη καί Θεό, εἶναι μιά δύναμη μέσα στό σύμπαν, τήν ὁποία εἴμαστε ἱκανοί νά τήν συντονίσουμε μ' αὐτό πού πιστεύουμε κι ἄν τό θέλουμε. Στήν πιό ἀγνή καί καθαρή μορφή τοῦ συγχρονισμοῦ, ἔχουμε μιά ἐπιλογή σχετικά μέ τό νά βιώσουμε τή σκέψη μέσα στή μορφή, ἢ σέ καθαρή σκέψη. Ἔχουμε μιά ἐνορατική αἴσθηση ὅτι τό νά δροῦμε, ἢ νά συνεχίσουμε μιά δράση κατά ἕνα ὀρισμένο τρόπο, σημαίνει νά δημιουργοῦμε ἕνα ἐπερχόμενο γεγονός»⁷.

Ἡ Δημιουργική Δύναμη τοῦ σύμπαντος δηλαδή δέν εἶναι ὁ Παντοδύναμος προσωπικός Θεός ὁ Ὅποιος δημιουργεῖ, κατευθύνει, συντηρεῖ καί καθορίζει τά πάντα. Ἀντιθέτως, ὁ Θεός ταυτίζεται μέ «τό θεῖο τμήμα τοῦ ἑαυτοῦ μας», πού ὀνομάζεται «σκέψη ἢ θεός» καί πού ταυτίζεται μέ «μιά δύναμη μέσα στό σύμπαν», τήν ὁποία ἐμεῖς «εἴμαστε ἱκανοί νά συντονίσουμε» σύμφωνα μέ τήν βούλησή μας «μ' αὐτό πού πιστεύουμε κι ἄν τό θέλουμε». Συνεπῶς, ὁ Θεός εἶναι μιά δύναμη πού ἐξαρτᾶται ἀπό τή δική μας θέληση καί ἱκανότητα νά τή συντονίσουμε μ' αὐτό πού θέλουμε. Τελικά, τό κείμενο αὐτό μέ τή συγκεχυμένη διατύπωση, καλεῖ νά «βιώσουμε τή σκέψη μέσα στή μορφή» καί ὑποστηρίζει ὅτι μέ τήν «ἐνορατική αἴσθηση» πού ἔχουμε δημιουργοῦμε «ἕνα ἐπερχόμενο γεγονός» (!)

Πάντως, ἐκεῖνο πού προκύπτει ἀπό τά κείμενα αὐτά εἶναι ὅτι αὐτός ὁ «θεός», γιά τόν ὁποῖον μιλοῦν, δέν εἶναι ὁ Θεός τῆς πίστεως, τόν Ὅποιο γνωρίζουμε καί λατρεύουμε ὡς ὑπερκόσμιον Δημιουργόν τοῦ σύμπαντος, ἀφοῦ, κατά τή «Θετική Σκέψη», εἶναι τό «τμήμα τοῦ ἑαυτοῦ μας». Αὐτός ὁ «θεός» τῆς «Θετικῆς Σκέψης» ταυτίζεται μέ τή σκέψη μας, μέ τόν «ἑαυτό μας». Καί αὐτός ἀκριβῶς εἶναι ὁ σκοπός τῶν ποικίλων σεμιναρίων «αὐτογνωσίας», νά ἀντιληφθοῦμε δηλαδή καί νά ἀνακαλύψουμε μέσα μας αὐτή τήν πραγματικότητα.

«Θεός» - «πίστη» - «προσευχή»

Ὅλα αὐτά ὅμως εἶναι μιά καθαρά νεοεποχίτικη ἀντίληψη περί Θεοῦ καί ἀνθρώπου, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ὁ Θεός, ὅπως εἴπαμε, δέν εἶναι ἕνα ξεχωριστό πρόσωπο, ἀλλά «μέσα μας» καί «ἕνα» μέ τόν κόσμο. Πολύ περισσότερο, αὐτός ὁ «θεός» δέν εἶναι ὁ Τριαδικός Θεός τῆς Ὁρθοδόξου πίστεώς μας. Ἀναγκαῖα συνέπεια αὐτῆς τῆς «πίστης» εἶναι ὅτι καί ὁ ὅρος «πίστη» ἀλλάζει περιεχόμενο. Ἡ πίστη δέν εἶναι πλέον μιά ἀναφορά τοῦ ἀνθρώπου πρός ἕνα Ὑπέρτατο Θεῖο Πρόσωπο ἔξω ἀπό τόν ἄνθρωπο, ἀπό τό Ὅποιο ζητάει δύναμη, ἀγάπη, συγχώρηση, σωτηρία. Ἡ «πίστη», ὅπως διδάσκει ἡ «Θετική Σκέψη», εἶναι μιά ιδιότητα μέσα στόν ἄνθρωπο, πού πηγάζει ἀπό τίς ἐσωτερικές δυνάμεις του καί γίνεται πηγὴ ἐνέργειας στή λήψη ἀποφάσεων: «Ἡ πίστη, ἀφοῦ εἶναι ἐνσωματωμένη στήν ἐσωτερική ζωὴ ὄλων, δοσμένη ἀπό τό Θεό, γίνεται ἡ κύρια πηγὴ ἐνέργειας στή λήψη ἀποφάσεων καί γι' αὐτό ἀπαιτεῖ νά βρισκονται ὅλοι σέ συνεχῆ ἐπαφή μέ τίς

⁷ αὐτόθι, σ. 258.

έσωτερικές τους δυνάμεις»⁸. «Πίστη», λοιπόν, σημαίνει συνεχής έπαφή μέ τις «έσωτερικές δυνάμεις» μας, στροφή μέσα μας, πίστη στόν «έαυτό» μας καί όχι αναφορά μας στόν Θεό.

Συνακόλουθο αποτέλεσμα αυτής τής έκδοχής είναι ότι αλλάζει περιεχόμενο καί ό όρος προσευχή. Η «προσευχή» τής «Θετικής Σκέψης» δέν είναι «θεοκοινωνία», δέν έχει κατεύθυνση πρός «τά άνω», αλλά «πρός τά έσω». «Είναι μιά τεχνική, μέ τήν όποία επιχειρείται ή επικράτηση μιās νοητικής στάσης, πού πρέπει νά εισχωρήσει στό ύποσυνείδητο, γιά νά τό κινήσει σέ "αναδημιουργία", νά μεταβάλει δηλαδή τή νοητική στάση σέ πράξη»⁹. Έτσι, γιά τόν Ν. Β. Πήλ, φερ' ειπείν, θεωρητικό τής «Θετικής Σκέψης»: «Η δύναμη τής προσευχής είναι μιά φανέρωση ένεργείας» (Η δύναμη τής Θετικής σκέψης, σ. 79).

Θά μπορούσαμε νά πούμε ότι σέ τελευταία ανάλυση αλλάζει καί αυτό ακόμη τό περιεχόμενο του όρου «άθεος». Ίσχυει, δηλαδή καί γιά τή «Θετική Σκέψη» ό,τι κηρύττει γενικά ή παραθρησκεία τής «Νέας Έποχής»: ότι «άθεος» είναι όχι όποιος δέν πιστεύει στόν Θεό, αλλά εκείνος πού δέν πιστεύει στόν «Έαυτό» του.

Η μετενσάρκωση

Συνέπεια αυτού του «άπόλυτου μονισμού» είναι ή «πίστη» τής «Θετικής Σκέψης» στό κάρμα καί στή μετενσάρκωση Σέ βασικό κείμενό της διαβάζουμε: «Ατέλειες έκ γενετής! αρμικό. Έγώ επέλεξα νά γεννηθώ έτσι. Έγώ διάλεξα τούς γονείς μου», γράφει ό L. Hay¹⁰. Αυτός ό παραλογισμός, δηλαδή νά διαλέγει κάποιος πώς θά γεννηθεί, είναι τό αναπόφευκτο αποτέλεσμα του «άπόλυτου μονισμού». Όπως ύποστηρίζουν πολλές παραθρησκευτικές ομάδες τής «Νέας Έποχής» ό άνθρωπος, στήν πορεία των «έπαναγεννήσεών» του, διαλέγει ακόμη καί τούς γονείς από τούς όποιους θά γεννηθεί. Ο Hay ύποστηρίζει: «Είμαι ένα μέ τήν ίδια αυτή Δύναμη πού μέ δημιούργησε καί αυτή ή Δύναμη μου έδωσε τή δύναμη νά δημιουργώ τις δικές μου συνθήκες...»¹¹.

Έφ' όσον, κατά τή «Νέα Έποχή», δέν ύπάρχει προσωπικός Θεός γιά νά συγχωρήσει τόν άνθρωπο, νά τόν σώσει, είναι αναγκαίο μόνος του ό άνθρωπος νά επιδιώξει καί πάλι νά διορθώσει τό «κάρμα» του μέ μιά νέα μετενσάρκωση. Ο άνθρωπος, δηλαδή, πού ως κατ' ουσίαν «έκδηλωμένος θεός», σέ μιά προηγούμενη έκδήλωση-ζωή του δημιούργησε ένα «κάρμα» (πού είναι ή συσσώρευση πράξεων καλών ή κακών μιās ζωής ή καί περισσοτέρων), επιλέγει καί πάλι μόνος του νά «έκδηλωθεί» καί νά ξαναγεννηθεί σέ μιά νέα ζωή καί δυνατότητα, διαλέγοντας ό ίδιος τις συνθήκες τής ζωής του, ακόμη καί τούς γονείς του, ανάλογα μέ τό «κάρμα»

⁸ Leo Buscaglia, Προσωπικότητα καί όλοκληρώση, σ. 110 - 111, παρά π. Αντ. Αλεβιζοπούλου, ανέκδοτο Λεξικό, σ. 445.

⁹ π. Αντ. Αλεβιζοπούλου, Διαλογισμός ή προσευχή; σ. 103.

¹⁰ ένθ. άνωτ. σ. 222.

¹¹ αυτόθι σ. 213.

του από προηγούμενες ζωές του. Η αποδοχή αυτής της δοξασίας αποδεικνύει ότι η «Θετική Σκέψη» είναι πράγματι, όπως την περιγράψαμε ήδη, μία «άτραπός» της «Νέας Έποχης».

Αυτές όμως οι θέσεις προωθούνται με τα βιβλία των «πνευματικῶν δασκάλων» της «Θετικής Σκέψης», μεταξύ των οποίων και τό βιβλίο του L. Hay, πού συστήνει η «Success Dynamics».

Τό καλό και τό κακό

Ανάλογη είναι και η διδασκαλία της «Θετικής Σκέψης» περί καλοῦ και κακοῦ και τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν. Ἡ «ἠθική» και τό «καλό» καθορίζονται ἀπό τήν ἴδια τήν κίνηση. Τό ἄν νομίζεις ὅτι εἶσαι καλός ἢ κακός εἶναι μόνο μία σκέψη πού μπορεῖ νά ἔχει γεννηθεῖ ἀπό μία ἐσφαλμένη ἀξιολόγηση περὶ καλοῦ και κακοῦ πού ἔγινε μέσα στή θρησκεία στήν ὁποία ἀνήκεις. Αὐτή ὅμως ἡ σκέψη μπορεῖ νά ἀλλάξει, δέν εἶσαι ὑποχρεωμένος νά τή διατηρήσεις ἢ νά τή σεβαστεῖς. Μπορεῖ νά εἶναι ἓνα «σκουπίδι» πού στό φόρτωσε ὁ Χριστιανισμός, φερ' εἰπεῖν και πρέπει νά τό πετάξεις. Σέ βιβλίο του W. Dyer διαβάζουμε: «Υπάρχει περίπτωση νά ψάξεις στά χθεσινά σκουπίδια γιά νά ἐτοιμάσεις τό σημερινό σου φαγητό; Μήπως ψάχνεις ἀπό τά παλιά πνευματικά σου σκουπίδια νά δημιουργήσεις τίς ἐμπειρίες του αὔριο; Ἄν μία σκέψη ἢ μία πεποίθηση δέ σέ ἐξυπηρετεῖ πιά, ἄφησέ την νά φύγει! Δέν υπάρχει γραπτός νόμος πού νά λέει πῶς ἐπειδή μία φορά πίστεψες σέ κάτι θά πρέπει νά τό πιστέψεις παντοεινά»¹². Δέν εἶμαι, λοιπόν, ὑποχρεωμένος νά τηρῶ τόν «γραπτό» λόγο του Χριστοῦ ἄν «δέ μέ ἐξυπηρετεῖ». Μπορῶ νά τόν πετάξω σάν «παλιά πνευματικά σκουπίδια». Τό ἄν βρίσκομαι στό «καλό», στήν ἀρετή, θά τό πῶ ἐγώ και ὄχι ὁ Νόμος του Χριστοῦ.

Σέ ἄλλο βιβλίο του Hay, και στό κεφάλαιο μέ τίτλο «Ἀρνήσου τήν ταυτότητα του θύματος», διδάσκεται ὅτι, ἄν κάποιος νομίζει ὅτι μερικές ἠθικές ἀρχές τόν «θυματοποιοῦν», ὀφείλει νά ἐπανεξετάσει τίς πεποιθήσεις του. «Ἡ ἠθική και οἱ ἀξίες σας: Εἶναι πιθανό νά ἔχετε υἰοθετήσει μία σειρά ἠθικῶν ἀρχῶν, πού, ἐνῶ ξέρετε πολύ καλά ὅτι ὄχι μόνον δέν σᾶς βοηθοῦν, ἀλλά συχνά εἶναι ἐναντίον σας, συνεχίζετε νά τίς ἐφαρμόζετε, ἐπειδή καθορίζουν αὐτό πού νομίζετε ὅτι πρέπει νά περιμένετε ἀπό τόν ἐαυτόν σας. Πιστεύετε, ἴσως, ὅτι πρέπει νά ζητᾶτε συγγνώμη ὅταν μιλάτε ἢ σκεπτόσασθε διαφορετικά ἀπό τούς ἄλλους. Ἡ πιστεύετε, ἴσως, ὅτι τά ψέματα εἶναι πάντοτε κακά. Ἐχετε, πιθανόν, υἰοθετήσει κάποια σεξουαλική ἠθική, πού σᾶς ἀπαγορεύει νά χαρεῖτε τή σεξουαλικότητά σας. Ὅποια και νά ναι ἡ περίπτωση σας, κάντε μία ἐπανεξέταση τῆς ἠθικῆς σας και ἀρνηθῆτε νά συνεχίσετε τήν αὐτοθυματοποίησή σας, ἐπιμένοντας σέ πεποιθήσεις χωρίς ἀντίκρισμα»¹³.

Ἀπό ὅσα ἀναφέραμε ἐδῶ ἀποδεικνύεται ὅτι γιά τή «Θετική Σκέψη» οἱ διδασκαλίες τῆς Ἁγίας Γραφῆς γιά τή συγγνώμη ἢ τό ψέμα ἢ τή σεξουαλική ἠθική δέν φέρουν τό χαρακτηριστῆρα τῆς θεϊκῆς αὐθεντίας ὡς ἐντολές του Ἰησοῦ

¹² L. Hay, ἐνθ. ἄνωτ. σ. 49.

¹³ W. Dyer, *Νά κινεῖς τά δικά σου βήματα*, σ. 49. Παράθεση ἀπό τό Λεξικό του π. Αντ. Αλεβιζοπούλου.

Χριστού. Γι' αυτό, εάν νομίζουμε ότι είναι έναντίον μας, ότι είναι «πεποιθήσεις χωρίς αντίκρισμα», μπορούμε να τις επανεξετάσουμε. Τό κακό δέν είναι πάντοτε κακό. Τό «καλό», λοιπόν, είναι αυτό πού ταυτίζεται μέ τό θέλημά μας καί «κακό» είναι ὅ,τι ἀντιστρατεύεται στό θέλημά μας. Δέν είναι, κατά τή «Θετική Σκέψη», πάντοτε «κακό» τό ψέμα ἢ ἡ πορνεία ἀλλά οἱ ἠθικές ἀρχές ἐκεῖνες πού μᾶς τά ἀπαγορεύουν, διότι είναι έναντίον μας καί δέν μᾶς βοηθοῦν, γι' αυτό πρέπει νά τις ἀπαρνηθοῦμε. Ἄλλωστε, «ἡ πίστη μας στήν ἰδέα τοῦ Θεοῦ πρέπει νά λειτουργεῖ γιά μᾶς καί ὄχι έναντίον μας», γράφει ὁ L. Hay¹⁴.

Ἔτσι ὁμως δημιουργεῖται σύγχυση. Καταργεῖται ἡ διάκριση μεταξύ καλοῦ καί κακοῦ. Δέν ὑπάρχει μιᾶ «σταθερά», ὁ Νόμος τοῦ Χριστοῦ, πού τά καθορίζει, ἀλλά ἰσχύει ὁ νόμος τῆς «Νέας Ἐποχῆς»: «κάνε ὅ,τι θέλεις». Τό «καλό» εἶναι μόνον ἐκεῖνο πού ἐσύ θεωρεῖς ὡς τέτοιο. «Δέν ὑπάρχει γραπτός νόμος», λέει ἡ «Θετική Σκέψη», στόν ὅποιο «νά πιστέψεις παντοτεινά». Κάνετε, λέει, τό λάθος «νά συνεχίζετε νά ἐφαρμόζετε...σειρά ἠθικῶν ἀρχῶν», «ἐνῶ ξέρετε πολύ καλά ὅτι ὄχι μόνον δέν σᾶς βοηθοῦν, ἀλλά συχνά εἶναι έναντίον σας». Μπορεῖς ὁμως ἐσύ ὁ ἴδιος νά διαπιστώσεις μόνος σου τί εἶναι καλό καί κακό γιά σένα: «Ἄν μιᾶ σκέψη ἢ μιᾶ πεποίθηση δέ σέ ἐξυπηρετεῖ πιά, ἄφησέ την νά φύγει».

Εἶναι πρόδηλο ὅτι ὅλες αὐτές οἱ θέσεις περί Θεοῦ καί ἀνθρώπου, ἀλλά καί περί τοῦ καλοῦ καί τῆς ἐννοίας τῆς ἠθικῆς, πού προωθοῦνται μέσα ἀπό τά βιβλία τῆς «Θετικῆς Σκέψης», εἶναι ἀσυμβίβαστες μέ τήν Ὁρθόδοξη Πίστη μας.

Ἡ Χριστιανισμός ἢ «Θετική Σκέψη»

Οἱ δάσκαλοι τῆς «Θετικῆς Σκέψης» διακηρύττουν ὅτι: «Υπάρχουν πολλές διαφορετικές θρησκείες πού μπορούμε νά διαλέξουμε ὅποια θέλουμε. ἰ ἂν τώρα πιστεύουμε σέ κάποια θρησκεία πού μᾶς λέει πώς εἴμαστε ἁμαρτωλοί καί βρωμερά σκουλίκια ἃς τήν ἀλλάξουμε»¹⁵.

Εἶναι γνωστό ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία διδάσκει πώς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἁμαρτωλός καί «καθαρός ἀπό ρύπου οὐδεὶς ἐάν καί μιᾶ ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπί τῆς γῆς» (Ἰώβ ιδ' 4). Καί ὁ Ψαλμωδός ὁμολογεῖ μετά τήν ἁμαρτία του: «ἐγὼ δέ εἰμί σκῶληξ καί οὐκ ἄνθρωπος» (Ψαλμ. κα' 7). Κατά συνέπεια κανεὶς ἀπό τούς ὀπαδούς τῆς κίνησης αὐτῆς δέν μπορεῖ νά παραμένει καί μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Θά πρέπει νά ἀλλάξει θρησκεία καί νά πάψει νά «νοιώθει» Χριστιανός Ὁρθόδοξος γιά νά μὴ νοιώθει σάν «ἁμαρτωλό καί βρωμερό σκουλίκι».

Μιᾶ ποικιλία προσφορᾶς

Στά βιβλία τῆς «Θετικῆς Σκέψης» συναντᾶμε καί «συνταγές» πού θεραπεύουν βαρύτερες καί ἐνίοτε ἀνίατες ἀσθένειες. Στό βιβλίό τοῦ L. Hay,

¹⁴ ἔνθ. ἄνωτ. σ. 193.

¹⁵ L. Hay, ἔνθ. ἄνωτ. σ. 193, ἔκδοση τῆς Success Dynamics.

στό όποιο αναφερθήκαμε, ύποστηρίζεται ότι «έμεϊς δημιουργούμε τήν κάθε άποκαλούμενη «άσθένεια» του σώματός μας»¹⁶. Στή συνέχεια περιέχεται σ' αυτό ένας μακρύς κατάλογος άσθενειών, όπου μέ τό Νο 1 σημειώνονται οί «πιθανές αίτιες τών άρνητικών σκέψεων πού δημιουργούν τήν άσθένεια» και μέ τό Νο 2 προβάλλεται τό πρότυπο τής «Θετικής σκέψης» γιά τήν άπελευθέρωση άπό τήν πιθανή αίτία τής άσθένειας και άρα τήν θεραπεία. Άς δούμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα:

«AIDS»: 1. (αίτία): «Άρνούμαι τόν έαυτό μου. Νοιώθω σεξουαλικές ένοχές. Έχω τήν πεποίθηση ότι "Δέν είμαι άρκετά καλός".

2. (άπελευθέρωση): «Είμαι μιá Θεία, ύπέροχη έκφραση τής ζωής. Απολαμβάνω τή σεξουαλικότητά μου. Απολαμβάνω ό,τι είμαι. Αγαπώ τόν έαυτό μου».

Κατά τή θεωρία αυτή του L. Hay αίτία τής τρομερής αυτής σύγχρονης μάστιγας δέν είναι ή μετάδοσή της άπό κάποια μετάγγιση ή ή άνήθικη ζωή κλπ., αλλά τό ότι «Άρνούμαι τόν έαυτό μου. Νοιώθω σεξουαλικές ένοχές». Ανάλογη είναι και ή «συνταγή» γιά τή θεραπεία, πού συνίσταται σέ μιá θετική σκέψη γιά τίς σεξουαλικές δραστηριότητες: «Είμαι μιá Θεία, ύπέροχη έκφραση τής ζωής»¹⁷.

Ένα γενικό άκροτελεύτιο έρώτημα:

Έχει λεχθει και γραφει άπό πολλούς ειδικούς, αλλά και άπό διεθνείς όργανισμούς ότι ή δραστηριότητα μερικών σεκτών άποτελει άπειλή γιά τήν ανθρώπινη προσωπικότητα, αλλά και γιά τό κοινωνικό σύνολο. Σύμφωνα μέ τό Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Ψήφισμα 29.2.1996, παράγρ. Ε') μερικές άπ' αυτές τίς ομάδες δραστηριοποιούνται άσκώντας παράνομα τήν ιατρική.

Στή χώρα μας λειτουργει πλήθος τέτοιων ομάδων, αλλά και μεμονωμένα πρόσωπα πού ύπόσχονται λύση κάθε προβλήματος και θεραπεία «πάσης νόσου». Λίγες είναι οί περιπτώσεις στίς όποιες ύπηρεξε αυτεπάγγελτη εισαγγελική παρέμβαση ή ποινική δίωξη. Πολλά όμως κρούσματα έκμεταλλεύσεως πολιτών καταγράφονται συχνά στόν Τύπο, συνήθως «κατόπιν έορτής».

Έπειτα, είναι γνωστό πόσο εύκολα και γρήγορα ό Έλληνας, λησμονει άκόμη και πολύ σημαντικά γεγονότα. Ποιός θυμάται, φερ' ειπείν, τίς χονδροειδείς διαψεύσεις τών ποικίλων μελλοντολόγων στό τέλος τής Χιλιετίας, ώστε νά προφυλαχθει σήμερα άπό τίς νέες έξαγγελίες τους; Ποιός θυμάται πιά τίς ομαδικές αυτοκτονίες όπαδών αίρέσεων και παραθρησκευτικών ομάδων σέ διάφορες χώρες ή τίς δραματικές περιπτώσεις θυμάτων πού κατά καιρούς καταγράφονται στόν Έλληνικό Τύπο; Ποιός θυμάται τά φρικτά έγκλήματα τών νεοσατανιστών ή τίς ομαδικές πολυάνθρωπες αυτοκτονίες ανά τόν κόσμο; Ποιός άκόμη θυμάται τούς γραφικούς «χιλιαστές» όταν προανήγγελναν τό τέλος του κόσμου γιά τόν Οκτώβριο του 1975 ή τούς Πεντηκοστιανούς μέ τήν άπειλή τής λεγόμενης «άρπαγής» κατά τή δεκαετία του '90;

¹⁶ αυτόθι, σελ. 13.

¹⁷ Μεταμορφώστε τή ζωή σας, σ. 214.

Πάνω σ' αυτή τή λησμονιά ἐπενδύουν οί «ἔμποροι τῆς κάλπικης ἐλπίδας» καί οί «διακινητές ἰδεῶν». Καί ὅμως, πολλοί ὀπαδοί αὐτῶν τῶν ὁμάδων ἐξακολουθοῦν νά παραμένουν ἐγκλωβισμένοι ἀπό φόβο ἢ φανατισμό μέσα σέ τέτοιες ἐπικίνδυνες ὁμάδες, ἐνῶ νέοι ἀνύποπτοι καί ἀκατάρτιστοι ὀπαδοί ἐντάσσονται σ' αὐτές γιά νά «λύσουν ὅλα τά προβλήματά» τους, ἀγνοώντας τό «ἀμαρτωλό» παρελθόν τῶν ὁμάδων αὐτῶν.

Τό ἔχουμε γράψει καί ἄλλες φορές, ὅτι εἶναι ἀνάγκη κάποιος νά προστατέψει τά ἔννομα ἀγαθά, τά ἀνθρώπινα δικαιώματα, τή ζωή, τήν ἀξιοπρέπεια καί τήν παρουσία τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν καί νά θέσει μερικούς νόμους καί κανόνες.

Ὑπάρχουν ὅμως μερικές ὁμάδες πού ἡ δραστηριότητά τους παρουσιάζει χαρακτηριστικά παρανομίας καί ἐπικινδυνότητας. Σέ τέτοιες περιπτώσεις ἡ Ἐκκλησία, μέσα στά πλαίσια πού Τῆς δίνουν τό Σύνταγμα καί οί Νόμοι τοῦ Κράτους, ἐπιτελεῖ τό καθῆκον Της ἐνημερώνοντας τό Ὀρθόδοξο Πλήρωμα καί ἀγκαλιάζοντας μέ στοργή τά θύματα τῶν νεοφανῶν αἰρέσεων καί τῆς παραθορησκείας, ἀλλά καί τίς οἰκογένειές τους, προκειμένου νά θεραπεύσει ἢ νά ἀπαλύνει βαθεῖές καί ἐνίοτε ἀθεράπευτες κοινωνικές πληγές.

Τό τελικό συμπέρασμα ἀπό τήν ἀξιολόγηση ὅλων τῶν παραπάνω κειμένων εἶναι ὅτι ἡ λεγόμενη «Θετική Σκέψη» εἶναι ἀπολύτως ἀσυμβίβαστη μέ τήν Χριστιανική Πίστη, γιατί ὁδηγεῖ τόν ἄνθρωπο νά καταργεῖ τόν Παντοδύναμο Θεό, τήν πρόνοια, τή φιλανθρωπία Του καί τήν Χάρη Του καί στή θέση Του νά ἀνεβάζει τόν ἴδιο τόν «Ἐαυτό» του, ὡς μόνο κυρίαρχο καί κυβερνήτη τῆς ζωῆς του. Αὐτό εἶναι πράγματι ἕνας ἀκραῖος παραλογισμός.